

ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ФИЗИКЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА
ШКОЛСКЕ 2021/2022. ГОДИНЕ.

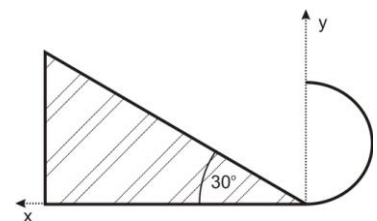
II
РАЗРЕД

Друштво физичара Србије
Министарство просвете, науке и технолошког
развоја Републике Србије

ОПШТИНСКИ НИВО
19.02.2022.

ЗАДАЦИ – АЛФА КАТЕГОРИЈА

1. Наћи релативну промену коефицијента дифузије идеалног гаса након изотермског повећања запремине 3 пута.
2. Идеална топлотна машина ради према Карноовом циклусу за ваздухом као радним телом, под почетним притиском 7 atm и при температури $127 \text{ }^\circ\text{C}$. Почетна запремина ваздуха износи 2 dm^3 . После изотермског ширења ваздух заузима запремину од 5 l , а након адијабатског ширења 8 l . Наћи: 1) координате пресека изотерми и адијабата у $p - V$ дијаграму, 2) рад током сваког процеса, 3) укупни рад извршен током циклуса, 4) коефицијент корисног дејства циклуса, 5) количину топлоте која се преузме од грејача током једног циклуса и 6) количину топлоте која се преда хладњаку током једног циклуса.
3. Да би се одредила адијабатска константа гаса могуће је користити и следећи метод. Одређена количина гаса почетног притиска p_0 и запремине V_0 се загрева електричном струјом која протиче кроз жицу од платине у току времена t . Експеримент се изводи два пута: једном при константној запремини, при чему се притисак промени до вредности p_1 , а затим при константном притиску, при чему се запремина промени до вредности V_1 . Време загревања је у оба случаја исто. Сматрајући гас идеалним, одредити γ .
4. Притисак ваздуха унутар боце са чепом јер p при температури T_1 . За колико је потребно повећати температуру ваздуха у боци да би чеп излетео? Без загревања, сила потребна да се извуче чеп износи F . Попречни пресек чепа је S .
5. Мало тело се спусти низ глатку „мртву петљу“ нагибног угла 30° и полукружног завршног дела (Слика 1.) са минималне висине потребне да се опише цела петља. Полупречник петље је R . На ком месту тело поново дотакне стрму раван након одвајања од петље? Почетак правоуглог координатног система поставити у подножје стрме равни, а y -осу оријентисати навише.

Слика 1.

Напомене: Сва решења детаљно објаснити. Сваки задатак носи по 20 поена.

Свим такмичарима желимо успешан рад !

Задатке припремили: др Стеван Јанков, Департман за физику, Нови Сад

Рецензент: др Ивана Богдановић, Департман за физику, Нови Сад

Председник комисије: Проф. др Имре Гут, Департман за физику, Нови Сад